

MONTESORISKOLAN FYRKAPPAN
EKONOMISK FÖRENING

2023-06-02

1 (24)

Dnr- SI 2023:1263

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Montessoriskolan Fyrkappan i Sjöbo kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Montessoriskolan Fyrkappan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Montessoriskolan Fyrkappan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin ledning av skolans pedagogiska arbete genom att kartlägga och analysera resultat avseende både kunskaper och värden och basera utvecklingsåtgärder på härigenom identifierade behov.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver förstärka samarbetet kring studiero mellan skollnedningen, elevhälsan och lärarna.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till så att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och för att kvalitetssäkra sina betyg.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver klargöra skillnaderna i roller och ansvar i förhållande till rektorn för att kunna agera som en självständig aktör.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2024-01-12** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:1263) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Montessoriskolan Fyrkappan leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till beslutet är följande: Granskningen visar att rektorns analys av skolans resultat inte ligger till grund för utvecklingsarbetet kring undervisningen och att de utvecklingsåtgärder som rör undervisningen är svagt förankrade i verksamheten. Vidare leder rektorn inte något strategiskt jämställdhetsarbete. Slutligen visar granskningen att rektorns pedagogiska ledning och organisation är otydlig.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorns analys av skolans resultat inte ligger till grund för det utvecklingsarbete som rör undervisningen, vilket vidare är svagt förankrat i verksamheten. Av intervjuer med tf. rektorn, lärare och elever framgår att tf. rektorn bygger sin nulägesbild på att vara i skolans lokaler och delta vid möten med personalen, men att tf. rektorn inte gör några regelbundna klassrumsbesök. Av intervjun med tf. rektorn framgår att hen gör en viss analys av skolans resultat. Tf. rektorn säger att skolans resultat avseende kunskaper och värden går igenom vid mentorsmöten då arbetslagen träffas tillsammans med tf. rektorn och elevhälsan i slutet och i början på varje termin. Elevernas kunskapsutveckling ses även över minst tre gånger per läsår, också på aggregerad nivå. Av lärarintervjun framgår dock att lärarna inte har haft några gemensamma diskussioner kring en övergripande analys av skolans resultat tillsammans med tf. rektorn. Vidare framgår av intervjun med tf. rektorn att skolans resurser omfördelas löpande under terminen utifrån vad som lyfts vid elevhälsoteamets möten. Den inskickade dokumentationen beskriver att skolans utvecklingsarbete omfattar varierad undervisning och anpassningar, kollegialt lärande och förankring av den nya läroplanen (Lgr 22), samt trygghet och studiero. Emellertid framgår av intervjuer med lärare, elevhälsa, tf. rektorn och av inskickad dokumentation att medan utvecklingsarbetet kring trygghet och studiero (vilket behandlas vidare under bedömningsområde 3) utgår ifrån en analys av skolans behov, är kopplingen till identifierade behov svagare vad gäller det utvecklingsarbete som rör undervisningen. Det framkommer också i intervjun med lärare att inte alla lärare är medvetna om skolans utvecklingsområden. De lärare som känner till utvecklingsområdet om varierad undervisning och anpassningar upplever det som en efterhandskonstruktion, då de sedan länge på egen hand arbetat med detta. Tf.

rektorn förklarar att det kan bero på att lärarna arbetar med dessa områden under de ordinarie mötena varför det kanske inte framgår att det rör sig om ett utvecklingsarbete. Tf. rektorn säger också att hen kan ha varit otydlig och att utvecklingsarbetet i perioder kan ha tappat fart. I intervjuer med elevhälsan samt lärare framkommer att personalen efterfrågat en tydligare riktning för verksamheten och att lärarna saknar ett arbete kring pedagogisk utveckling.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder och styr något strategiskt jämställdhetsarbete. Av samtliga intervjuer framgår att det på skolan inte finns något aktivt arbete kring jämställdhet på skolan. Enligt tf. rektorn beror detta på att skolan inte har sett att det finns några behov av att arbeta specifikt med jämställdhet utifrån vad som framkommer i enkäter eller vid utvecklingssamtal. Däremot framkommer det vid såväl lektionsobservationer som intervjuer med lärare och elever att lärarna lyfter frågor som berör jämställdhet i undervisningen. Elever säger att de framförallt pratar om frågor som rör jämställdhet i samhällskunskapen. Av intervjun med elevhälsan framgår att skolan har noterat att pojkar verkar vara i behov av mer stöd, men att detta inte har analyserats vidare. Tf. rektorn beskriver att det i en årskurs har funnits elever av båda könen som har varit i behov av stödinsatser, men att det också är vanligt att både flickor och pojkar utmärker sig ifråga om höga kunskapsresultat. Tf. rektorn förklarar att eftersom skolan är liten så är det svårt att dra statistiska slutsatser utifrån underlaget, även ifråga om eventuella könsskillnader.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorns pedagogiska ledning och organisation är otydlig. Visserligen framgår av inskickad dokumentation och av intervjuer med tf. rektorn, lärare och elevhälsan att tf. rektorn regelbundet deltar i möten tillsammans med både lärare och elevhälsan. Skolans arbetslag har mentorsmöten var tredje vecka. Vid dessa möten följs eleverna upp på både individ- och gruppnivå. Varannan vecka hålls kollegiala möten där samtliga pedagoger träffar tf. rektorn och specialpedagog i syfte att diskutera och planera den dagliga verksamheten. Samtidigt berättar lärare att de upplever rektorns pedagogiska ledning och organisation som otydlig och att de själva driver sitt kollegiala lärande, med undantag för enstaka insatser från specialpedagogen. Tf. rektorn förklarar detta med att det har varit svårt att få en ordentlig kontinuitet i det kollegiala lärandet, vilket också ligger bakom att detta är ett identifierat utvecklingsområde (se ovan). I intervjun med elevhälsan framkommer att de många rektorsbyten som skolan genomgått under åren har inneburit att lärarna men även strukturen med EHT-möten har stått för verksamhetens stabilitet och för att eleverna ska få den undervisning de har rätt till. Vidare framgår av intervjuer med

lärare att skolans arbets- och förhållningssätt inte alltid är tydliga, vilket bland annat tar sig uttryck i att det saknas rutiner kring både praktiska arrangemang så som friluftsdagar och andra administrativa uppgifter. Lärarna upplever vidare att det finns en otydlighet kring ansvarsfördelningen mellan tf. rektorn och föreningens styrelse, som är skolans huvudman, vilket behandlas vidare under område 5. Lärare beskriver till exempel att skolan för närvarande inte har någon fungerande vikariepool och att de själva får lösa situationen när någon blir sjuk. Tf. rektorn säger däremot att hen har utsett en person som är specifikt ansvarig för vikariehanteringen. Lärare säger också att de egentligen inte har något emot att kliva in och ta ansvar också för andra uppgifter än de som berör undervisningen, men att de upplever dessa uppgifter som mer betungande eftersom de inte får något stöd från skolans ledning. Vidare framgår av intervjuer med lärare att obehöriga lärare inte ges en planerad och noga övervägd introduktion. Tf. rektorn förklarar att obehöriga lärare får stöd i sitt arbetslag och emellanåt sitter tillsammans med specialpedagogen och tf. rektorn och går igenom planeringar och bedömningar. Lärare säger att de upplever att frånvaron av rutiner kring hur obehöriga lärare ska få stöd leder till att de på eget initiativ får stötta obehöriga lärare när de får signaler från elever om att någonting inte fungerar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin ledning av skolans pedagogiska arbete genom att följa upp och analysera resultat avseende både kunskaper och värden och basera utvecklingsåtgärder på härigenom identifierade behov.

Granskningen visar att rektorns pedagogiska ledning och organisation är otydlig. Det utvecklingsarbete kring lärarnas pedagogiska arbete som tf. rektorn beskriver utgår inte på ett tydligt sätt från identifierade behov och är inte förankrat i verksamheten. Härigenom försvåras lärares möjligheter till professionell utveckling och lärande, vilket på sikt riskerar att negativt påverka undervisningens kvalitet.

Enligt 2 kap. 9–10 §§ skollagen ska rektorn leda och samordna det pedagogiska arbetet samt besluta om sin enhets inre organisation. Enligt 4 kap. 4–5 §§ skollagen ansvarar rektorn för att det sker en kontinuerlig och systematisk planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska på enhetsnivå genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Av läroplanen framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val

och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef över lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att personalen kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp undervisningens genomförande och de förutsättningar som har getts lärarna. En del i detta är att rektorn utvecklar former och metoder för att följa upp hur undervisningen bedrivs. Detta kan ske genom lektionsobservationer av någon som rektorn utser, men dessa bör äga rum och utvärderas på ett strukturerat sätt. Undervisningen kan också följas upp genom elevhearings eller genom strukturerade samtal med lärare utifrån läroplanens mål respektive elevernas kunskapsresultat. En annan del av rektorns uppföljning handlar om att rektorn sammanställer relevanta underlag utifrån skolans resultat avseende både kunskaper och värden. Utifrån en analys av detta underlag kan rektorn sedan besluta om relevanta utvecklingsåtgärder och fatta beslut om hur resurser ska fördelas för att möta skolans behov så att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Skolinspektionen vill peka på vikten av att jämställdhetsarbetet inte begränsas till en könsuppdelad analys av skolans resultat utan att det också knyter an till utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer. Det kan handla om att analysera anmälningar om kränkande behandling, könsmonster som synliggörs genom elevhälsans arbete eller om att arbeta kollegialt för att öka personalens kunskap och medvetenhet kring normer och jämställdhet. Inom forskning framhålls att ett framgångsrikt skolledarskap kännetecknas av att rektorn skapar en funktionell och lärande organisation. Skolan behöver ha ett tydligt arbets- och förhållningssätt som är kända för all personal. Olika funktioner ska veta vilka uppdrag och mandat de har samt hur de kan samverka för att främja undervisningen och elevernas lärande och utveckling. Rektorn behöver också säkerställa att lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen.

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), kapitel 1, 2.1 och 2.8.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen följer en tydlig struktur och har ett logiskt flöde. Vidare kännetecknas undervisningen av ett aktivt lärarstöd och en god variation, vilket stimulerar eleverna att lära och utvecklas. Lärarna förmedlar höga förväntningar på eleverna på ett sätt som stärker elevernas självförtroende och motivation.

Undervisningens arbetssätt och innehåll anpassas till aktuell elevgrupp. Slutligen får eleverna reflektera över sitt lärande och kring öppna frågor och lärarna planerar och utvärderar undervisningen med varierade metoder tillsammans med framförallt de äldre eleverna.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen kännetecknas av en tydlig struktur och ett logiskt flöde samt att syftet görs tydligt för eleverna. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lektionerna inleds med en kort genomgång av dagens arbete då läraren ibland också förklarar varför eleverna ska lära sig något. Vid lärar- och elevintervjuer och av lektionsobservationer framkommer att aktiviteter och delmoment följer ett logiskt flöde, där elever arbetar med olika uppgifter inom ett visst arbetsområde, eller där de övar på en viss sak på olika sätt. Lärare berättar att de arbetar efter en veckoplanering, som elever säger gör det tydligt för dem vad de ska arbeta med och varför. En lärare berättar att hen ofta pratar om kursplanerna med eleverna för att synliggöra undervisningens syfte. En annan lärare synliggör syftet genom enskilda samtal med elever om vad de behöver öva mer på och varför, till exempel inför högstadiet. Av intervjuer med lärare och elever samt av observationer framgår att lektioner avslutas med att lärarna berömmar eleverna och tackar för idag. Ibland sammanfattar läraren det eleverna har arbetat med och vad de ska fortsätta arbeta med.

Undervisningen är varierad och omfattar ett aktivt lärarstöd vilket stimulerar eleverna att lära och utvecklas. Elever berättar att lärarna varierar lektionernas innehåll för att göra undervisningen roligare. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att undervisningens arbetsformer varierar mellan genomgång och arbete i helklass, enskilt arbete, och arbete i par eller i mindre grupper. Eleverna får också växla mellan olika arbetssätt, till exempel mellan att se en film, skriva eller svara på frågor på en lärplatta eller en dator, att skriva och rita för hand eller att arbeta i läroboken. Dessa växlingar mellan arbetssätt sker också inom ramen för enskilda lektioner. Lärare beskriver att de har arbetat särskilt med metoder för att variera undervisningen under flera år och att variationen nu kommer naturligt när de planerar och genomför undervisningen. Detta tar sig uttryck i att de växlar mellan teoretiskt och praktiskt arbete och mellan skriftliga och muntliga uppgifter. Lärarna använder sig också av olika typer av rörelse- eller fruktpauser för att hjälpa eleverna att bibehålla sitt engagemang, vilket eleverna vid intervjun säger oftast fungerar. Vidare framgår det av intervjuer med lärare och elever samt lektionsobservationer att eleverna erbjuds ett aktivt lärarstöd. Vid lektionsobservationerna uttrycks det aktiva lärarstödet genom att läraren rör sig i klassrummet och följer de enskilda elevernas arbete genom att svara på frågor, ge beröm eller ge förslag på hur en elev kan komma vidare med en uppgift eller vad hen kan arbeta med istället. Ett mer konkret exempel som ges vid en av de observerade lektionerna är att läraren läser en instruktion tillsammans med en elev och först ber eleven förklara ett begrepp med egna ord och sedan ställer framåtsyftande frågor till eleven för att komma närmare en precis definition. Ett annat exempel är att lärare berättar att de hjälper elever som känner sig stressade av veckoplaneringen genom att ge eleverna en arbetsordning som hjälper dem att prioritera vilka uppgifter de ska fokusera på. Ett tredje exempel är att lärare berättar att de är lyhörda för hur enskilda elever arbetar bäst och till exempel låter de elever som föredrar det växla mellan flera uppgifter parallellt istället för att göra färdigt en uppgift i taget. Elever säger att de tycker att det är bra att de får arbeta på det här sättet och förklarar att det ibland hjälper att låta hjärnan vila från en svår uppgift genom att arbeta en stund med något som känns litet enklare.

Anpassningar, stimulans och självförtroende

Granskningen visar att lärarna förmedlar höga förväntningar på eleverna och att undervisningen stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärare berättar att de motiverar eleverna och stärker deras självförtroende genom att följa elevernas arbetsprocesser för att synliggöra för eleverna vad de har lärt sig. Elever säger att lärarna är uppmuntrande och säger saker som ”ni klarar det här” när de märker att eleverna tycker att någonting är svårt. I intervjuer med lärare och tf.

rektorn framkommer att lärare signalerar höga förväntningar genom att ge eleverna uppgifter som är utmanande men som eleverna vet att läraren litar på att de klarar av men också genom att visa på elevernas progression. Det framgår även av elevintervjun att eleverna oftast tycker att undervisningen är utmanande utan att bli för svår. Vid samtliga observerade lektioner ger lärarna eleverna beröm och uppmuntran, till exempel genom att visa för eleven vad hen har lärt sig genom att påminna om vad hen fick kämpa mycket med tidigare eller genom att berömma en grupp elever för hur väl deras samarbete fungerade.

Vidare visar granskningen att undervisningens arbetssätt och innehåll anpassas till aktuell elevgrupp. Av intervjuer med lärare, elever och elevhälsan framgår att lärarna anpassar arbetsuppgifterna efter elevernas olika kunskapsnivåer. Lärare berättar att de anpassar undervisningen genom att ta fram ett underlag för varje enskild elev som beskriver hur de lär sig bäst och försöker sedan lägga upp undervisningen så att den hjälper varje elev från där den befinner sig. Av intervjuer med lärare och elever framgår att i vissa ämnen finns läromedel på olika nivåer, medan undervisningen i andra ämnen utgår från samma grundmaterial, men att lärarna ger de elever som behöver det mer stöd till exempel genom att dela upp en arbetsuppgift i flera delmoment. När eleverna har blivit färdiga med alla planerade uppgifter inom ett arbetsområde får de extra uppgifter. Lärare säger att extrauppgifterna kan vara både sådant som eleven behöver öva mer på och sådant som eleven tycker är spännande och vill fördjupa sig inom. Elever säger att de ibland upplever extrauppgifterna som lättare men att de också får extra utmaningar eller ombeds att utveckla sitt svar när de är klara med en uppgift.

Delaktighet, reflektion och strategier för lärande

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att reflektera kring öppna frågor och sitt eget lärande. Vid intervjun ger lärare flera exempel på hur de arbetar med öppna frågor och källkritik i sin undervisning. För att utveckla ett källkritiskt tänkande hos eleverna har en lärare haft ett arbetsområde om skillnaderna mellan reklam och information. En annan lärare har arbetat med öppna frågor genom att diskutera olika trosuppfattningar tillsammans med eleverna. En tredje lärare berättar att eleverna ibland ifrågasätter facit i matematikboken, vilket läraren ledde in på en diskussion kring hur uppgifter kan lösas på olika sätt. Av samtliga intervjuer framgår att eleverna regelbundet får reflektera kring lärandestrategier när de skriver lärloggar i slutet på varje vecka. Lärare och elever berättar att eftersom eleverna tidigare kunde skriva väldigt kortfattat i sina loggar, har lärarna ändrat instruktionen för att hjälpa eleverna att utveckla sina reflektioner för att bättre synliggöra det egna lärandet. Arbetet med lärloggar ser olika ut i olika årskurser, till exempel skriver någon årskurs en sammanfattning av veckan med syfte, arbetsmetod och begrepp samt vad de tyckt var

veckans höjdpunkt respektive vad de vill lära sig nästa vecka. En annan årskurs skriver istället två saker som varit roliga och en sak de vill lära sig mer om.

Lärarna planerar och utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna med hjälp av varierade metoder. Intervjuer med lärare och elever visar att eleverna regelbundet får planera sitt arbete och välja olika uppgifter utifrån både vad eleven behöver träna mer på och utifrån vad eleven själv tycker är roligt att arbeta med. Av intervjuer med lärare, tf. rektorn och elever framgår att eleverna i slutet på varje vecka får utvärdera och reflektera kring veckans undervisning. Elever säger att lärarna ibland muntligt frågar dem vad de tyckt om en viss lektion och att de ibland har gjort korta utvärderingar med tummar. Elever berättar också att de i slutet av ämnesområden gör kartläggningar som främst handlar om hur eleverna tycker att lärarnas undervisning har varit. Samtidigt framgår det av intervjuer med elever att de äldre eleverna har en tydligare upplevelse av när de givits inflytande över undervisningen. De äldre eleverna säger att de ibland gör skriftliga utvärderingar i slutet av ett arbetsområde. Vid lärarintervjun framkommer att lärare involverar eleverna i planeringen av ett arbetsområde, till exempel genom att tillsammans med eleverna utforma arbetsformer för hur de kan träna på svåra begrepp. Elevhälsan berättar att när en årskurs önskade lära sig skrivstil, anpassade lärarna sin planering av undervisning efter det. Lärare förklarar att de brukar avsluta arbetsområden med en uppsamling där eleverna får berätta hur de bäst har lärt sig, vilket lärarna använder för att hjälpa eleverna att utveckla sina lärandestrategier. I varje klassrum finns en frågelåda där eleverna får lämna förslag och önskemål i skrift och eleverna säger att de tycker att lärarna hör samman deras önskemål eller förklarar varför de inte alltid kan göra som eleverna vill.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den övergripande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att skolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande med trygghet på ett sätt som är samlat och bygger på en kartläggning av elevernas upplevelser. Emellertid visar granskningen att även om lärarnas löpande arbete med studiero bygger på en samsyn är kopplingen mellan lärarnas löpande arbete och skolledningens analys samt vidtagna utvecklingsåtgärder kring studiero otydlig.

Arbetet för trygghet

Granskningen visar att skolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande med trygghet på ett sätt som bygger på en kartläggning av elevernas upplevelser. Av inkommen dokumentation och samtliga intervjuer framgår att elevernas upplevelser av trygghet kartläggs bland annat genom en återkommande enkät och genom trygghetsvandringar. I intervju med tf. rektorn framkommer att resultatet på skolans elevenkät var något lägre för frågorna om trygghet och studiero under vårterminen 2022. Även om tf. rektorn förklarar att detta främst berodde på att skolan den terminen hade flera elever i behov av olika typer av stöd, ledde dessa resultat till att skolan påbörjade ett förebyggande arbete genom att inrätta ett trygghetsråd under ledning av kuratorn. Av intervjuer med elever och elevhälsan framgår att kuratorn varje månad väljer ut en ny elev från varje klass som deltar i skolans trygghetsråd. Trygghetsrådet lyfter frågor om hur eleverna trivs på skolan, hur de görs delaktiga i undervisningen och i skolmiljön och ger eleverna möjlighet att komma med förbättringsförslag. Intervjuer med tf. rektorn, elevhälsan och elever visar att skolrådet, som leds av rektorn och där elevrepresentanter från varje klass ingår, efter önskemål från eleverna bestämmer ordningsregler som eleverna sedan får skriva under tillsammans med sina vårdnadshavare. De underskrivna reglerna hänger synliga i en plastficka i klassrummen och lärarna påminner eleverna om hur de ska följas. Av intervjuer med tf. rektorn och elevhälsan framgår att skolans personal följer gemensamma rutiner kring hur trygghetsrelaterade problem ska åtgärdas, vilket innefattar kränkingsanmälningar och rutiner kring hur skolan ska arbeta vid utredningar av enskilda elever.

Studiero och lugn miljö

Granskningen visar att lärarnas arbete med studiero bygger på en samsyn, men att lärarnas arbete inte samordnas med skolledningens och elevhälsans utvecklingsarbete. Av intervjuer med elever, lärare och elevhälsan framgår att lärarna löpande diskuterar studiero med varandra och med eleverna och vidtar ändamålsenliga förebyggande och främjande åtgärder. Till exempel upplevde en elev att det var svårt att förmedla till sina klasskamrater när hen ville arbeta ostört respektive när hen ville diskutera uppgifterna, varför eleven föreslog ett system med

gröna respektive röda lappar som eleverna kan lägga på sin bänk för att signalera detta. Lärarna har därefter provat denna modell i flera årskurser och upplever att resultatet är gott. Lärare beskriver vid intervjun att en god studiero hänger samman med att eleverna upplever skolarbetet som tillräckligt stimulerande och att det handlar om att vara uppmärksam på när vissa enskilda elever förlorar motivationen och att då kunna leda dem tillbaka till uppgiften. Skolans lokaler gör att eleverna kan sitta på olika platser beroende på hur de vill arbeta och både lärare och elever säger att elever byter platser såväl på eget som på lärarens initiativ. Av elevintervjun framgår att elever upplever studieron på skolan som god, att de oftast kan koncentrera sig på sitt arbete under lektionerna och att lärarna ingriper på ett ändamålsenligt sätt när det blir stökigt. Lärare och elever säger att lärare förebygger och åtgärdar ordningen under lektionerna genom att till exempel påminna eleverna om ljudnivån, låta elever ta en rörelsepaus eller arbeta med en annan uppgift en stund. I intervjuer med elevhälsan och tf. rektorn framkommer att skolledningen via elevhälsoteamets möten löpande följer upp frågor som rör studiero, genom att till exempel gå igenom resultat från elevenkäter eller genom att lyfta specifika elevärenden. Av inskickad dokumentation framgår också att denna analys ligger till grund för utvecklingsarbetet kring trygghet och studiero genom att tf. rektorn har noterat att elevsvaren på skolans enkäter kring trygghet och studiero låg något lägre under läsåret 2021/22. Samtidigt framgår av intervjuer med tf. rektorn och skolans personal att kopplingen mellan lärarnas löpande arbete med studiero och skolledningens analys samt vidtagna utvecklingsåtgärder är otydlig. Detta tar sig bland annat uttryck i att utvecklingsarbetet kring trygghet och studiero framförallt fokuserar på trygghet och värdegrundsfrågor och inte på ett tydligt sätt omfattar lärarnas arbete i klassrummen, vilket framgår av intervjuer med elevhälsan, lärare och tf. rektorn samt av inskickad dokumentation.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver förstärka samarbetet kring studiero mellan skolledningen, elevhälsan och lärarna.

Granskningen visar att det löpande arbetet kring studiero bygger på en samsyn bland skolans lärare och att tf. rektor tillsammans med elevhälsan gör regelbundna kartläggningar av studieron. Däremot samordnas lärarnas arbete inte på ett tydligt sätt med ledningens och elevhälsans arbete, varför skolans övergripande arbete kring studiero riskerar att bli mindre effektivt.

Av 5 kap. 3 § skollagen (2010:800) framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Av läroplanen framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.² I en tidigare granskning av studiero konstaterar Skolinspektionen att rektors ansvarstagande för arbetet med studiero är centralt. Detta arbete omfattar att göra uppföljningar, men också att organisera arbetet för att stödja lärarna.³

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar ett samlat arbete kring studiero på skolan. Arbetet kan med fördel knyta samman lärarnas löpande arbete med skolledningens övergripande analyser och det utvecklingsarbete kring värdegrund och trygghet som drivs av skolans kurator. För rektorn bör lärarnas upplevelse av hur arbetet kring studiero fungerar vara en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Härigenom kan skolan hantera frågor som rör studiero på ett sätt som är samordnat och effektivt.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och i viss mån analyserar skillnader i omdömen. Vidare framgår det av granskningen att rektorn inte skapar tillräckliga förutsättningar för lärare att med varierade metoder kvalitetssäkra betyg och omdömen. Rektorn säkerställer heller inte att detta sker.

² Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

³ Skolinspektionen (2020) *Skolors arbete med trygghet och studiero. Tematisk analys*, Stockholm, s. 20.

Diskussion och analys inför/av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och i viss mån analyserar skillnader i omdömen och betyg i nära samarbete med skolans specialpedagog. Tf. rektorn säger att hen analyserar betyg och omdömen i samband med att de ges. Om det är några resultat som sticker ut, tar tf. rektorn även del av lärarnas bedömningsunderlag. Till exempel berättar tf. rektorn att hen har noterat att betygen i ett ämne i årskurs 6 hade överraskande låg spridning varför tf. rektorn har bitt läraren att dokumentera bedömningsunderlaget på ett tydligare sätt, så att bedömningen kan utvärderas gemensamt. Däremot framgår av lärarintervjun att de lärare som medverkar i intervjun inte har diskuterat frågor som rör betyg och bedömning tillsammans med tf. rektorn och heller inte känner till att tf. rektorn analyserar deras arbete med omdömen och betyg.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar vissa förutsättningar för lärarna att med varierade metoder kvalitetssäkra betyg och omdömen, men att hen inte ser till att detta sker. I intervjuer med lärare, elevhälsa och tf. rektorn samt i inskickad dokumentation framkommer att lärarna inför betygssättningen har schemalagd tid för att samverka kring betyg och bedömning samt att lärarna kan använda den eftermiddagstid då de inte har schemalagda möten till informella diskussioner om betyg och omdömen. Lärarna berättar att de diskuterar betyg och omdömen med varandra och att de pratar med specialpedagogen i de fall de känner sig osäkra. Samtidigt framgår av intervjuer med tf. rektorn, lärare och elevhälsan att tf. rektorn inte ser till att lärarna faktiskt använder sig av Skolverkets bedömningsstöd eller den schemalagda tiden för att kvalitetssäkra omdömen och betyg. Tf. rektorn säger att hen har tillgängliggjort Skolverkets bedömningsstöd för lärarna och att hen antar att lärarna använder dem, eftersom ingen av lärarna har påtalat att inloggningen inte fungerar. Rektorn säger vidare att hen har delegerat delar av arbetet kring kvalitetssäkringen av omdömen och betyg till skolans specialpedagog, eftersom denne har större kompetens på området. Det framgår emellertid av intervjuer med tf. rektorn och specialpedagogen att tf. rektorn inte på ett tydligt sätt säkerställer att dessa uppgifter faktiskt genomförs. Specialpedagogen säger vid intervjun att hen bland annat lett diskussioner med lärarna kring hur man kan tolka den nya läroplanens (Lgr22) betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper. Av inkommen dokumentation framgår att specialpedagogen även diskuterar bedömningen av de nationella proven tillsammans med lärarna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till så att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och för att kvalitetssäkra betyg och omdömen.

Granskningen visar att även om rektorn har tillgängliggjort bedömningsstöd för lärarna och schemalagt tid för kvalitetssäkring, så ser rektorn inte till att detta sker. Därför finns en risk att lärares omdömen och betyg inte är likvärdiga.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Av läroplanen framgår att lärarnas betygssättning ska grundas på en allsidig bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att så sker samt för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.⁴ Enligt Skolverkets allmänna råd ska rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisa och likvärdiga betyg. I detta ingår att rektorn behöver skapa rutiner för hur en legitimerad lärare sätter betyg tillsammans med en lärare som inte är legitimerad. Rektorn behöver också säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om betyg och betygssättning.⁵

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn för Montessoriskolan Fyrkappan säkerställer att lärare använder sig av den schemalagda tiden och tillgängliga verktyg och metoder för att arbeta med kvalitetssäkring av betyg och omdömen. I de fall det förekommer att en olegitimerad lärare ansvarar för undervisningen i ett ämne, bör denna lärare på ett strukturerat sätt erbjudas stöd av en legitimerad lärare i sitt arbete med betygssättning. Eftersom sambedömning är ett betydelsefullt redskap för att öka likvärdigheten i lärares bedömning bör rektorn se till att sambedömning sker med regelbundenhet och varierade metoder. I korthet handlar det om att rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med ämneskollegor eller andra kollegor diskutera hur elevernas kunskaper kan utvärderas på ett allsidigt och ändamålsenligt sätt. Vidare vägledning för hur sambedömning kan utformas ges i Skolverkets stödmaterial.⁶ Skolinspektionen vill i sammanhanget också betona att

⁴ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmen (Lgr 22), 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg; 2.8 Rektorns ansvar.

⁵ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417) om betyg och provning, 1. Inför betygssättning.

⁶ Skolverket (2014) *Sambedömning i skolan – exempel och forskning*. Skolverket, Stockholm.

eftersom Montessoriskolan Fyrkappan är en liten skolenhet så kan huvudmannen behöva bistå rektorn med att organisera ett samarbete kring betyg och omdömen tillsammans med andra skolor som ett led i arbetet med en likvärdig bedömning.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att det finns en otydlighet i roller och fördelningen av ansvarsområden mellan huvudmannen och skolan och att huvudmannen inte alltid förhåller sig som en självständig aktör. Granskningen visar vidare att även om huvudmannen har en tydlig struktur för att ta emot och utreda klagomål och kränkningar är det inte alltid tydligt att huvudmannen agerar oberoende i förhållande till rektorn kring detta. Slutligen visar granskningen att huvudmannen ger rektorn visst stöd och tar ansvar för att skolan ges förutsättningar för att bedriva undervisning av god kvalitet.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Granskningen visar att huvudmannen till viss del tar ansvar för att skolan ges förutsättningar för att bedriva undervisning av god kvalitet. Montessoriskolan Fyrkappan drivs som ett föräldrakooperativ där föreningens styrelse är skolans huvudman. Av intervjuer med lärare, tf. rektorn och huvudmannens representanter framgår att skolans lokaler och utrustning i stort sett är ändamålsenliga och i linje med utbildningens behov. Representanter för huvudmannen berättar att skolan nyligen har köpt in ytterligare hjälpmedel till eleverna och att lärarna inom budgeterade ramar får göra inköp av nytt undervisningsmaterial. När det gäller personalens kompetens, säger huvudmannens representanter att det överskuggande behovet handlar om att få en ordinarie rektor på plats. Därefter är målsättningen att obehörig personal ska fortbildas för att bli legitimerad. Vidare har huvudmannen identifierat ett behov av kompetensutveckling kring programmering i undervisningen men för närvarande

pågår inte några sådana insatser. När det gäller de kompetensutvecklingsinsatser som nyligen skett, framkommer det vid intervju med huvudmannens representanter att huvudmannen visserligen budgeterar för dessa, men att man i övrigt i huvudsak förlitar sig på att tf. rektorn och enskilda lärare tar ansvar för att den kompetensutveckling som sker är adekvat. Samtidigt säger huvudmannens representanter att huvudmannen har varit delaktig i beslut om vissa tidigare kompetensutvecklingsinsatser, till exempel kring lågaffektivt bemötande.

Behovsanpassat stöd till rektor

Granskningen visar att huvudmannen till viss del ger rektorn ett behovsanpassat stöd. Av intervjuer med huvudmannens representanter, tf. rektorn och lärare framgår att tf. rektorn har fått stöd i form av coachning på konsultbasis från en av skolans tidigare rektorer. Huvudmannens representanter säger att de ansett detta stöd vara både ändamålsenligt och nödvändigt eftersom tf. rektorn saknar rektorsutbildning och inte kommer att påbörja någon sådan då rekrytering av en ny rektor pågår. Vidare beskriver huvudmannens representanter att tf. rektorn vid varje styrelsemöte har möjlighet att lyfta sådant som hen önskar huvudmannens stöd kring. Tf. rektorn säger att hen visserligen har ett gott löpande stöd från huvudmannen, men att huvudmannens stöd kring vikarieanskaffningen kan förbättras. Huvudmannens representanter förklarar vid intervjun att de precis har genomfört två personalrekryteringar, vilka tillsammans med det pågående arbetet med rektorsrekryteringen har tagit mycket tid och kraft, men att de diskuterat vikariefrågan vid sina möten.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar

Granskningen visar att huvudmannen har en tydlig struktur för att ta emot och utreda klagomål och kränkningar, men att det inte alltid görs tydligt att huvudmannen utreder ärenden oberoende av rektorn. Huvudmannens representanter berättar vid intervjun att det på skolans hemsida finns ett formulär för klagomål. I första hand hanteras klagomål av rektorn, men på hemsidan anges att klagomål som gäller rektorn kan riktas direkt till styrelsen, alltså huvudmannen. Kontaktuppgifter till huvudmannens representanter finns både på skolans hemsida och i den digitala lärplattformen som skolan använder sig av. Huvudmannens representanter berättar att kränkingsärenden utreds genom att de lärare som tar upp anmälan rapporterar detta vidare till rektorn som sköter dokumentationen i ärendet och sedan diskuterar åtgärder med huvudmannen. Lärare lyfter däremot vid intervjun att de efterfrågar tydligare rutiner kring hur de bör gå tillväga om det är olämpligt att kränkingsärenden hanteras av tf. rektorn. Tf. rektorn och representanter för huvudmannen menar däremot att det är tydligt att det är huvudmannen som ska

hantera kränkingsärenden eller andra klagomålsärenden som rektorn anses vara inblandad i. Av intervjun med huvudmannens representanter framgår att det inte brukar komma in särskilt många klagomål, men att huvudmannen har hanterat inkomna klagomål kring skolmaten genom att byta leverantör. Huvudmannens representanter berättar också att de vid ett föreningsmöte, dit samtliga vårdnadshavare var inbjudna, har lyft klagomålsrutinen och betonat vikten av att vårdnadshavare använder sig av denna kanal.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Granskningen visar att det finns en otydlighet i roller och fördelningen av ansvarsområden mellan huvudmannen och skolan och att huvudmannen inte alltid förhåller sig som en självständig aktör. Styrelsen för Montessoriskolan Fyrkappan ekonomisk förening, som alltså utgör skolans huvudman, sammanträder åtta gånger per år och rektorn är med vid samtliga möten. Även om tf. rektorn tidigare under flera år satt som styrelsens ordförande och fortfarande är ledamot i styrelsen, säger huvudmannens representanter vid intervjun att det alltid är tydligt när vederbörande agerar som rektor. Av lärarintervjuerna framgår däremot att stora delar av skolans personal tycker att det är svårt att skilja tf. rektorn från huvudmannen, och att de upplever att roll- och ansvarsfördelningen mellan huvudman och rektor är otydlig. Till exempel säger lärare att de inte tycker att tf. rektorn ger någon tydlig pedagogisk ledning och att de inte vet när hen agerar som tf. rektorn, representant för huvudmannen respektive vårdnadshavare. Vidare visar granskningen att huvudmannen inte förhåller sig självständigt till det utvecklingsarbete som sker vid skolenheten. I intervjun med huvudmannens representanter framkommer att huvudmannen inte är bekant med skolans nuvarande utvecklingsarbete och inte heller kan redogöra den uppföljning och analys som möjligen ligger till grund för detta. Även om det framgår av intervjuer med huvudmannens representanter och tf. rektorn att huvudmannen regelbundet tar del av tf. rektorns uppföljning av skolans resultat, har detta inte resulterat i en självständig bedömning eller analys från huvudmannens sida.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver klargöra skillnaderna i roller och ansvar i förhållande till rektor för att kunna agera som en självständig aktör.

Granskningen visar att ansvars- och rollfördelningen mellan huvudmannen och rektor är otydlig och att huvudmannen inte gör någon självständig bedömning eller kritisk analys av skolans resultat och beslutade utvecklingsåtgärder. Oklarheter i ansvars- och

rollfördelning riskerar att resultera i att en för stor del av ansvaret för skolan och undervisningens kvalitet läggs på enskilda personer, vilket äventyrar verksamhetens kontinuitet vid exempelvis rektorsbyten.

Av 2 kap. 2 – 8 §§ i skollagen framgår att huvudmannen har ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med lagens bestämmelser. Även om det finns ett friutrymme för huvudmän att ordna verksamheten utifrån sina specifika förutsättningar, måste alla huvudmän arbeta för målluppfyllelse och likvärdighet utifrån de nationella målen för verksamheten.⁷ Det här innebär att huvudmannen inte kan frångå sig det övergripande ansvaret för den utbildning som bedrivs. Skolinspektionens erfarenhet från en tidigare granskning är att huvudmän med endast en skola behöver vara särskilt uppmärksamma på att distinktionen mellan rektors och huvudmannens roller och ansvar görs tydlig. Detta är inte minst viktigt i förhållande till skolans kvalitetsarbete. Även om det inte finns några krav på att huvudmannen ska ha ett självständigt kvalitetsarbete, är det nödvändigt att huvudmannen tar det övergripande ansvaret för att skolans kvalitetsarbete inriktas mot de nationella målen.⁸

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen för Montessoriskolan Fyrkappan klargör den övergripande ansvarsfördelningen mellan huvudman och rektor. Detta innebär att göra tydligt för personal och vårdnadshavare var gränserna för huvudmannens, alltså styrelsens, ansvar går och var rektors arbete tar vid när det gäller konkreta frågor. Men det handlar också om att huvudmannen ska kunna agera som en självständig aktör i förhållande till skolans kvalitetsarbete. För att göra detta behöver huvudmannen aktivt och självständigt analysera och kritiskt granska den uppföljning och bedömning av skolans resultat som tagits fram på skolenheten för att därigenom kunna ta ställning till om de utvecklingsåtgärder som skolan beslutat om är adekvata.

⁷ Prop. 2009/10:165, Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, s. 239, 229.

⁸ Skolinspektionen (2015) *Huvudmannens styrning av grundskolan*. Kvalitetsgranskning 2015:1, Skolinspektionen, Stockholm, s. 9, 33.

På Skolinspektionens vägnar

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Ulrika Kolben Waaranperä

Föredragande

Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

I handläggningen av ärendet har även utredare Elsa Widerberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med huvudmannens representanter.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område

granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 30 mars 2023. Digitala intervjuer med rektor samt med huvudmannens representanter hölls den 31 mars respektive den 4 april 2023. Besöket och intervjuerna genomfördes av Ulrika Kolben Waaranperä och Elsa Widerberg.

Montessoriskolan Fyrkappan drivs som ett föräldrakooperativ av Montessoriskolan Fyrkappan ekonomisk förening och är belägen i Lövestad, Sjöbo kommun. Skolan har 45 elever i årskurserna 1-6.